1849. N°. 73.

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 11 September.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-50, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-65; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegel.

De GOUVERNEUR der Provincie DRENTHE,
Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de bij deszelfs resolutie van 22 Augustus l.l. no. 4354 bepaalde en in de nummers der *Drentsche Courant* van 24 dier maand en 4 September daaraanvolgende aangekondigde INSPECTIE over de Verlofgangers der Nationale Militie in deze Provincie, tot nader order WORDT UITGESTELD.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
10 *Sept*. 1849. DE VOS VAN STEENWIJK.

De ARRONDISSEMENTS-BETAALMEESTER te ASSEN, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende den loop dezer maand ten zijnen kantore zullen worden uitbetaald de TRACTEMENTEN enz., over het derde kwartaal dezes jaars, aankomende de Ambtenaren van het Provinciaal Bestuur, de Regterlijke Ambtenaren en die van den Waterstaat, de Leeraren der Hervormde Eeredienst enz., de Pastoors der Roomsch Catholijke Eeredienst en de Onderwijzers der lagere scholen; terwijl de tractementen der Ambtenaren, buiten de hoofdplaats woonachtig, mede gedurende den loop dezer maand, bij de respectieve Heeren Ontvangers der Directe Belastingen betaalbaar zijn gesteld.

Assen, 6 *Sept*. 1849. H. J. OOSTING.

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Drenthe zal hare najaars-vergadering houden op den 2 en 3 October aanstaande. Die zich dan willen laten examineren moeten hunne getuigschriften van goed gedrag, en de bewijzen van den bij de wet bepaalden ouderdom, veertien dagen te voren inzenden bij den Schoolopziener van hun district, terwijl zij, die derden rang vragen, ten minste gedurende een jaar onderwijs moeten hebben gegeven in eene welingerigte school. De examinandi moeten zich op den eerstgemelden dag des namiddags te 4 uur laten vinden aan het Gymnasium te Assen.

H. DOORENBOS, *Secretaris*.

Nederland.

10 *Sept*. — ZM. vertrekt binnen kort weer naar 't Loo om eene groote jagtpartij bij te wonen.

— In de memorie van toelichting, behoorende bij het aan de Tweede Kamer aangeboden ontwerp van gemeentewet, verklaart de Regering, dat de adviezen der Staten van de provincien, welke, overeenkomstig het voorschrift der Grondwet, nopens dit onderwerp gehoord zijn, met naauwgezetheid overwogen zijn, en dat men bij het vervaardigen van dit ontwerp is uitgegaan van de volgende hoofdbeginselen:

„1°. De zelfstandigheid van de gemeentebesturen is steeds op den voorgrond geplaatst en in bescherming genomen, en aan de hoogere besturen is niet meer invloed op en gezag over de gemeentebesturen opgedragen, dan door het algemeen belang en dat der gemeenten zelve werd gevorderd. Dit kan onder anderen blijken uit de artt. 71 het 1ste lid, 72, 78, 107, 118, het laatste gedeelte van het 1ste lid van art. 123, artt. 128 en 135.

„2°. De dagelijksche leiding en uitvoering der zaken kan aan een talrijk collegie niet worden opgedragen, daardoor niet worden uitgeoefend.

„In deze wet is die belangrijke bemoeijing niet aan den burgemeester alleen toevertrouwd, maar daartoe is een collegie geroepen, waarin aan den burgemeester en naast hem aan eenige leden uit den Raad, onder den naam van wethouderen gekozen, eene plaats is toegekend.

„De burgemeester is uitsluitend belast met de uitvoering van al hetgeen door de uitvoerende magt wordt voorgeschreven. Het collegie van burgemeester en wethouderen daarentegen is geroepen, om gevolg en uitvoering te geven aan alle besluiten van den raad. In dat collegie hebben de leden uit den raad steeds de meerderheid, de burgemeester in den regel, en zoo lang maar mogelijk, slechts ééne stem.

„3°. Doorgaande, maar meer bijzonder in het VIde hoofdstuk, zijn al zoodanige bepalingen gemaakt, die gevorderd worden door art. 141 der Grondwet en bestemd zijn, om die verhouding tusschen de Gedeputeerde Staten en de Gemeentebesturen vast te stellen, die bij het aangehaalde artikel der Grondwet wordt gevorderd."

Bij het nu voorgedragen ontwerp wordt voor *alle* gemeentebesturen de naam van *gemeente-raad* aangenomen, en bepaald, dat de dagelijksche leiding en uitvoering der zaken wordt uitgeoefend door een collegie van *burgemeester* en *wethouders*. Vermits voortaan het onderscheid tusschen steden en gemeenten zal wegvallen, wordt de benoeming van *alle* wethouders aan den Koning opgedragen.

In de gemeenten van eene bevolking van 20,000 zielen of daar beneden zijn *twee*, van 20,000 tot 50,000 *drie*, en van 50,000 of meer zielen *vier* wethouders. — De gemeenteraad, de burgemeester (wanneer hij raads-lid is) en de wethouders daaronder begrepen, bestaat uit 9 leden in gemeenten van 1000 tot onder de 5000 zielen; 11 in de gemeenten van 5000 tot 10,000 enz. Voor de uitoefening van het kiesregt ter benoeming van de raadsleden, moet men: 1°. Nederlander zijn, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten; 2°. zijn 23ste jaar vervuld hebben; 3°. in 's Rijks directe belastingen, de opcenten voor het Rijk daaronder begrepen, uit eigen hoofde betalen de som, vermeld in de bij deze wet gevoegde tabel; 4°. in de gemeente zijne woonplaats hebben, en ten minste gedurende het laatste jaar gehad hebben. Voor de Provincie Drenthe is het belasting bedrag, om kiezer te wezen, bepaald te Assen op *f* 17, te Meppel op *f* 18, in de overige gemeenten op *f* 10.

Bij dit ontwerp zijn voorts o.a. de volgende bepalingen voorgedragen. De gemeenteraad is bevoegd, om de kiezersvergaderingen in eene hoofd-afdeeling en onder-afdeelingen te splitsen. — Om lid van het gemeentebestuur te kunnen zijn, wordt wel gevorderd dat men ingezeten der gemeente zij, maar geene voorafgaande inwoning. — De raadsleden worden verkozen voor den tijd van *zes* jaren; telken 3 jaren treedt de helft af; de aftredenden zijn dadelijk weder verkiesbaar. De burgemeester en wethouders worden mede voor den tijd van zes jaren benoemd; de helft treedt om de 3 jaren af. — De raadsvergaderingen worden in 't openbaar gehouden, ten zij de meerderheid van den Raad, in 't belang der openbare orde, of ter voorkoming van gewigtige ongelegenheden, besluite eene zaak met gesloten deuren te behandelen. Tot zoodanig besluit wordt eene meerderheid van twee derden der aanwezige leden gevorderd, wanneer het geldt: den staat van begrooting; de rekening der gemeente; het doen van geldleeningen en andere (in het ontwerp genoemde) gevallen van dien aard. De beraadslaging heeft altijd met gesloten deuren plaats, wanneer zij personen betreft. — De Raad maakt verordeningen omtrent de huishouding der gemeente, en zendt binnen 2 maal 24 uren afschriften daarvan aan de Gedep. Staten. Aan die verordeningen wordt gevolg gegeven, indien niet binnen 14 dagen kennis is gegeven, dat de zaak aan 's Konings beslissing is onderworpen. Op de overtredingen der bedoelde verordeningen mogen de gemeente-raden straffen bedreigen, bestaande in boete van ten hoogste *f* 75, en gevangenis uiterlijk voor 7 dagen, en bovendien verbeurdverklaring, vernietiging of opruiming van voorwerpen. — De secretaris, en ook de gemeenteontvanger, wordt door den gemeenteraad benoemd, geschorst, ontslagen en ontzet.

— Donderdag heeft, naar men verneemt, Z.M. de reorganisatie van het leger goedgekeurd; deze zou meer bepaaldelijk de kavallerie betreffen; de thans bestaande vier regementen zullen geformeerd worden tot twee regementen zware en twee regementen ligte dragonders, waardoor het wapen der lansiers zal vervallen. De infanterie ondergaat slechts eene verandering van indeeling.

— Aan de heeren *J. A. Pols* en *N. Ochse* te Amsterdam is vergunning verleend tot oprigting eener *Nederlandsch-Californische Maatschappij*, met het doel om aan de landverhuizers overtogt, welvaart en middelen tot arbeid te verzekeren.

— In de zitting van den Hoogen Raad van donderdag heeft de advokaat-generaal *Gregory* conclusiën genomen in de bekende zaak van *Henri de Bourbon* contra den Staat der Nederlanden, en geconcludeerd tot adjudicatie van den eisch. Advokaat-generaal heeft, na den loop der procedure te hebben herinnerd, als slotsom zijner overtuiging kenbaar gemaakt, dat de gegrondheid der vordering aan geenen redelijken twijfel kan onderhevig zijn; dat niet de beginselen van het Staats- maar van het burgerlijk regt, op de onderwerpelijke zaak van toepassing zijn; dat de eischer niet schroomvallig behoefde te onderzoeken, in hoeverre de daarbij betrokken Minister al dan niet binnen den kring zijner wettige attributen had gehandeld. Advokaat-generaal herinnerde de discussiën van de Tweede Kamer, nopens deze zaak, en bepaaldelijk, dat het gevoelen van slechts één lid, ten betooge dat de Staat niet aansprakelijk zoude zijn, schier eenparig door alle de leden en ook door den Minister van Binnenlandsche Zaken is gewraakt. De uitspraak is bepaald op 5 October ek.

— Ds. *Blaauw*, hervormd predikant te Leeuwarden, heeft voor 't beroep naar 's Gravenhage bedankt.

— Als een staaltje hoe ergerlijk en godslasterlijk het te Parijs in de schouwburgen toegaat, lezen wij dat in de *Ambigu* een stuk getiteld: *Pius IX* en in *St. Martin*, een ander, getiteld: *het leven van Christus*, ten tooneele gevoerd zal worden. *(Tijd.)*

— De afloop der koffijveiling is zeer gunstig geweest. Als de 19,000 balen — nog te Middelburg te veilen — in de verhouding tot de besteede prijzen te Rotterdam en te Amsterdam worden verkocht, dan heeft de veiling, globaal berekend, 1¼ millioen gulden meer opgebragt, dan men eene maand te voren taxeerde — ruim 3 millioen gulden meer, dan naar de taxatie van de voorjaarsveiling, en ruim 4½ millioen gulden meer dan naar die van September 1848. *(Amst. C.)*

— Te Zwolle blijft de cholera nog al op dezelfde hoogte. Van 25 Julij tot en met 6 September zijn er overleden 232, hersteld 171 en nog onder behandeling 40 personen. In het geheel dus aangetast 443. De toediening van zwavel heeft opgehouden. — Te Groningen zijn van 3 tot 6 dezer door de cholera aangetast 9 personen; 14 daaraan overleden en 31 er van genezen, zoodat nog 91 lijders onder behandeling blijven

— Men meent uit eene goede hand te weten, dat Z.Exc. de minister van marine *Rijk*, benevens de secretaris-generaal *Quarles van Ufford*, stellig met 15 September zullen aftreden, en zulks niettegenstaande alle daartoe van hoogerhand aangewende pogingen. De minister van kolonien, de schout bij nacht *van den Bosch*, zou tijdelijk met de portefeuille van marine worden belast.

— Men verneemt dat het pand van den Heer *van Putten*, Wijnhaven, Zuidzijde te Rott., is aangekocht tot het bouwen eener kerk van de orde der Jezuiten, welke thans reeds in een nabij gelegen pand Godsdienst-oefening houdt.

— Met den eersten dezer maand zijn de stalbedienden van wijlen Z.M. *Willem II* in dienst van Koning *Willem III* overgegaan, uitgezonderd zeven die bedankten, aangezien men hun minder inkomen wilde geven. De commissie ter liquidatie zal hierin moeten beslissen, aangezien in den uitersten wil van Koning *Willem I* vermeld is, dat gemelde bedienden niet uit 's Konings dienst mogen ontslagen worden.

— Onze negenjarige Kroonprins *Willem* is, vooral op verlangen zijner moeder, toevertrouwd aan de lessen van den heer *P. C. L. J. Margadant*, huisonderwijzer in de vakken van lager onderwijs en in de Nederduitsche en Fransche talen, en wonende in de eerste Wagenstraat in de residentie. Elken morgen wordt de Kroonprins door een lakkei derwaarts gebragt.

— De kroonprins van Zweden legt dagelijks bezoeken af aan het paleis van prins *Frederik*. Hovelingen of wel onderrigte personen bewaren echter een diep stilzwijgen aangaande de geruchten, die men hoort van eene huwelijksverbindtenis van dezen kroonprins met prinses *Louise*, dochter van prins *Frederik*. De kroonprins is een slank, rijzig, vlug en wel gevormd jongman, bijzonder beleefd en galant, en meer gelijkende op een levendigen Italiaan of Franschman dan op een Noorman. *(Zondbl.)*

— De Belgische *Moniteur* behelst opgaven omtrent de brievenpost, over de eerste maand van de werking der verlaagde tarieven aldaar. In Julij is het getal brieven, vergeleken bij Mei, *vermeerderd* met zestien pct., en de opbrengst, vergeleken met Julij 1848, *verminderd* met nog geen zes pct. De geldelijke uitkomsten der posthervorming zijn voldoende, en doen hopen dat de vermindering der ontvangst het cijfer, dat bij de beraadslaging over de wet als maximum opgegeven werd, niet zal te boven gaan. De postverdragen met vreemde mogendheden zullen de ontvangsten der posterijen weer verminderen, maar daarentegen het aantal brieven vermeerderen. De Belgische regering hoopt eene even uitgebreide en vrijzinnige post-hervorming, als Engeland, tot stand te brengen, zonder eenige aanmerkelijke schade voor de schatkist.

— Twee Duitschers bevonden zich dezer dagen in eene herberg achter de St. Nicolaaskerk te Brussel, waar vele Vlaamsche boeren met linnen komen. Een dezer had een stuk van 120 ellen. De Duitschers sloten den koop tegen 80 centimes de el. Een der Duitschers betaalde met een bankbiljet. Kort daarna ontdekte de boer, dat het bankbiljet niets anders was dan een adres-biljet, gemaakt in den vorm van een bankbiljet met cijfers. De politie heeft de beide Duitschers ontdekt, gearresteerd en ter beschikking gesteld van den procureur des Konings.

— De heer *Prévinaire*, voornaam fabrijkant te Haarlem, is op de gedachte gekomen om diegenen zijner knechts, die door de cholera aangetast werden, te doen brengen in de zalen zijner fabrijk waar de stoom-machines zich bevinden; daar werden die lijders dan op eene eenvoudige wijze tot eene sterke en overvloedige uitwaseming gebragt, en zijn op deze wijze *allen* behouden geworden.

— De wet, houdende bekrachtiging eener door de Regering met de Ned. Handelmaatschappij geslotene overeenkomst, is, nadat daarover door de Tw. Kamer der Staten Gen. den 7 en 8 dezer in twee morgen- en twee avondzittingen was beraadslaagd, en nadat daarop onderscheidene amendementen waren voorgesteld, welke echter alle zijn verworpen, in de zitting van laatstgenoemden dag met eene meerderheid van 32 tegen 26 stemmen aangenomen. De heer *v. Randwijck* heeft voor, de heer *v. Heiden* tegen gestemd.

— De *Staatscourant* bevat het programma voor de opening van de vergadering der Staten Gen. op maandag 17 dezer. Het is gelijk aan dat van vroegere jaren, behalve dat Z.M. niet te paard maar in eene koets, met 8 paarden bespannen, zal zitten.

Meppel, 10 September.

Zaturdag l.l. is de Beurtman van Amsterdam op Meppel vise versa, met name *de Graaf*, terwijl het zijn beurt was van Meppel om tien uur af te varen en hij alstoen nog aan boord aanwezig was, alhier achtergebleven, en in den avond van dien dag aan de cholera overleden.

— Van den 2 tot en met den 8 dezer zijn alhier 7 cholera-zieken bijgekomen, één hersteld, 2 overleden en 5 nog in behandeling; zoodat thans 117 personen zijn aangetast, waarvan 33 hersteld, 79 overleden en 5 nog in behandeling.

Assen, 10 September.

Aan het 3e gesticht te Veenhuizen zijn van 2 tot en met 5 dezer bijgekomen 108 cholera-lijders, 9 hersteld, 52 overleden, 63 in beh. De bevolking van dit gesticht beliep op 1 Julij j.l. 1949 zielen.

— Naar aanleiding, dat de Hooge Raad onlangs een vonnis van het kantongeregt te Voorburg, waarbij zekere *G. van Dam*, wegens overtreding eener plaatselijke keur in eene geldboete was veroordeeld, heeft vernietigd, op grond, dat het niet bleek, dat deze keur behoorlijk was afgekondigd, heeft Z. Exc. de Min. van Binn. Zaken de respectieve H.H. Gouverneurs uitgenoodigd, om de gemeente-besturen daarop indachtig te maken, ten einde voor het vervolg naauwkeurig worde geconstateerd, dat de plaatselijke verordeningen op de bij de bestaande Reglementen voorgeschrevene wijze en in den daarbij bepaalden vorm zijn uitgevaardigd.

— Wij achten het niet onbelangrijk medetedeelen de volgende globale opgave van het getal bedelaars-kolonis

ten, uit de onderscheidene Provinciën des Rijks op 1 Jan. j.l. aanwezig in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, in de Provincie Drenthe gelegen: als: uit Noord-Braband 146, uit Gelderland 149, uit Zuid-Holland 930, uit Noord-Holland 868, uit Zeeland 99, uit Utrecht 253, uit Friesland 370, uit Overijssel 157, uit Groningen 277, uit Drenthe 26, uit Limburg 21, totaal 3296.

— Nadat woensdag jl. een korporaal van de grenadiers uit den Haag, die een transport miliciëns geleidde, alhier aan de cholera was overleden, hebben donderdag en vrijdag nog zes gevallen van cholera in deze gemeente plaats gehad, waarvan drie doodelijk, terwijl drie lijders herstellende zijn; bovendien hebben zich ettelijke gevallen van cholerine voorgedaan. Sedert vrijdag avond zijn er echter geene nieuwe lijders aan cholera bijgekomen. Mogt de Algoede, in zijne barmhartigheid, deze gemeente verder verschoonen!

— Van 6 tot 9 dezer zijn te Smilde bijgekomen 3 choleralijders, 2 overl., 10 in beh. gebl., alle welke hoop op herstel geven.

— Te Koekange, gem. de Wijk, is een man aan de cholera overleden, terwijl zijne vrouw en een van zijne kinderen daaraan nog lijdende zijn.

— Den 8 dezer is door de Israëlitische gemeente alhier plegtig herdacht de gelijkstelling der Joden in ons Vaderland met de andere ingezetenen, wat de burgerlijke en staatburgerlijke regten aangaat, eene gebeurtenis van het uiterste gewigt voor de Joden in Nederland, en die wel verdiende door alle Israëlitische gemeenten feestelijk herdacht te worden, bijna evenzeer als de uittogt uit Egypte en de bevrijding van de Egyptische dienstbaarheid. De onderwijzer *Moscoviter* hield bij deze gelegenheid in de Synagoge in het Nederduitsch eene opmerkelijke rede. Hij begon met in het licht te stellen dat, bij de weinig bemoedigende tijden, welke wij thans beleven, terwijl het zwaard een gedeelte van Europa had verwoest, en eene vreesselijke ziekte ons werelddeel en ook ons vaderland ontvolkte, het als een zonnestraal bij een overigens donkeren hemel was, eene gebeurtenis als de emancipatie der Joden te herdenken. Hij nam daarop tot text JESAIA LXIII vs 7 tot en met 9. De redenaar zag in dezen text het verledene, het tegenwoordige en de toekomst van Israël beschreven. Wat het eerste aangaat schetste hij, hoe voortijds Israël groot, magtig en rijk was, toen het nog een zelfstandig volk uitmaakte onder eigene Koningen; hoe hetzelve allengskens hoogmoedig en brooddronken was geworden, door twisten verdeeld en van God was afgeweken, en eindelijk, tot straf voor de afwijking van Jehovah, over de aarde was verspreid, ver van het land van belofte; hij ging daarna na, aan welke verdrukkingen, folteringen, afpersingen en vernederingen het Joodsche volk heeft bloot gestaan, hoe hetzelve echter steeds deszelfs eigene godsdienst, zeden en gewoonten heeft bewaard, zoodat hetzelve thans hoewel geen zelfstandig toch een eigenaardig volk uitmaakt. Wat het tegenwoordige aangaat, daarlatende wat in andere landen nog plaats vond, deed de redenaar opmerken, hoe in Nederland het Joodsche volk volkomen met de belijders van andere gezindten was gelijk gesteld, hoe daar de verachting, welke vroeger den Joodschen naam aankleefde, langzamerhand verminderde, en hoe hierdoor de zedelijke moed, de zedelijke kracht en het gevoel van eigenwaarde bij de Israeliten was herleefd. Wat het toekomende betreft, zag hij in deze gelijkstelling en in deze herleving van de zedelijke kracht een middel, waardoor het Joodsche volk, in Nederland hoewel niet zoo zeer in magt en praal van tempelsieraden, dan toch weder evenals vroeger zou schitteren door zedelijke grootheid en de beoefening der geboden Gods, vooral in het behartigen van liefde en het aankweeken van eendragt. Ten slotte vermaande hij de vergadering, om de Lands-Regering te eerbiedigen, onder wier bescherming de Joden zich in zoo vele voorregten boven hunne geloofsgenooten in andere landen mogten verheugen, terwijl hij ook in het gebed de Regering en vooral den Koning aan de hoede van God aanbeval.

Buitenland.

9 *Sept.* — Het Engelsch Gouvernement is voornemens model-boerderijen in het graafschap Clare en in andere deelen van Zuid- en West-Ierland te doen aanleggen.

— Een der rijkste lieden van Europa, de heer *Chr. Bullen*, deelhebber van het bankiershuis *Leyland Bullen en Co.*, is woensdag te Liverpool overleden. Men begroot zijn vermogen op zestig millioen guldens. Hij onderscheidde zich door, soms overdreven, spaarzaamheid.

— De Keizer van Rusland heeft de volgende gemoedelijke dagorder aan zijn leger gerigt, waarin tevens opmerkelijk is, dat er in het geheel geene melding der Oostenrijkers wordt gemaakt: Kinderen! God heeft uwen ijver, uwen moed en uwe onvermoeide volharding in de gevaren gezegend. Kinderen, gij hebt uwen pligt gedaan en de opstand is onderdrukt. Waar de vijand u waagde af te wachten hebt gij hem overwonnen en de vlugtelingen op de voeten gevolgd, en ten slotte een zeldzaam tooneel aanschouwd: de geheele legermagt der vijanden heeft voor u de wapenen nedergelegd en zich onvoorwaardelijk aan onze genade onderworpen. In den loop van twee maanden werden door ons veroverd en overgeleverd 150 vaandels en standaards, 400 stukken geschut, en meer dan 80,000 opstandelingen legden de wapenen neder. Eer en roem zij u, eer en roem aan uwe zegevierende aanvoerders toegebragt. Gij hebt, als altijd, u den naam van het overwinnende leger aller Russen waardig getoond. Ik dank u allen en elk in het bijzonder; ik ben met u te vreden; ik ben trotsch op u.

— Het Russische leger ontruimt allengs Hongarije; doch van hetzelve zullen 35,000 man infanterie en 18,000 man kavallerie onder generaal *Rudiger* in de zuidelijke streken van Hongarije blijven.

— Te Venetie is door den Oostenrijkschen Gouverneur eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij Venetie in staat van beleg gesteld, de burgerwacht opgeheven, de drukpers aan de censuur onderworpen, staatkundige vereenigingen verboden worden. Bij eene andere proclamatie wordt de vrijhaven van Venetie beperkt tot de vroegere grenzen, namelijk tot het eiland St. Giorgio Maggiore.

— Men zegt, dat de generaal *Hess* berekend heeft, dat de belegering van Venetie aan Oostenrijk 10,000 dooden, 15,000 zieken en gekwetsten en een millioen aan oorlogsmaterieel gekost heeft. Meer dan een millioen zal er noodig zijn, om de schade aan vesting en gebouwen te herstellen. Buitendien heeft men berekend, dat door de belegeraars 110,000 projectielen en 13,000 centenaars kruid zijn verschoten.

— Bosnië is in opstand tegen het Turksche wanbestuur; de Pacha is niet bij magte de opstandelingen te bedwingen, die de vesting Bihacz belegerd houden.

— De Fransche regering heeft, verzekert men, bepaaldelijk aan den Paus voor zijne onderdanen vrijzinnige instellingen gevraagd, en de Pausselijke regering heeft even stellig geweigerd. Dientengevolge zou den Franschen opperbevelhebber te Rome last gezonden zijn om aan de Kardinalen het bestuur te Rome weer te ontnemen, en de hem gezonden instructiën zouden weldra in het Fransche regeringsblad worden bekend gemaakt. Dit berigt wordt min of meer bevestigd door eene proclamatie dezer dagen te Rome door Generaal *Rostolan* uitgevaardigd, waarin hij zegt: „De zending welke de Regering aan onze „wapenen heeft toevertrouwd, is nog niet ten einde gebragt. „Het leger blijft de stad en de cantonnementen bezet houden. De stelling van 't leger, die tot nog toe in zekeren „zin *voorloopig* was, zal gewijzigd worden naar hetgeen „de behoeften eener meer duurzame bezetting vereischen."

— De Hongaarsche vestingen Peterwardein en Komorn hebben zich nog niet overgegeven.

10 *Sept.* — Een gewigtig staatkundig feit, hetwelk thans alle andere verre achter zich laat, heeft 7 jl. te Parijs een zeer diepen indruk gemaakt, en zal hetzelfde ongetwijfeld in geheel Europa doen. Het betreft de Romeinsche zaken, welke daardoor eene geheel nieuwe gedaante verkrijgen. Deze wijziging is het gevolg van een brief van den President der Republiek. De tot nu toe nog zeer dubbelzinnige houding van Frankrijk schijnt thans duidelijker te worden en bepaald zich te verklaren tegen het herstel der oude misbruiken van de pauselijke regering en ten gunste van de Romeinsche vrijheden. De President der republiek verklaart het in eenen brief aan zijnen adjudant *Edgard Ney*, die, gelijk men weet, naar Rome heeft het bevel heeft overgebragt tot terugroeping van den generaal *Oudinot*. De wereldlijke magt van den Paus kan alleen hersteld worden op de volgende voorwaarden: algemeene amnestie, het stellen van het bestuur in handen van leeken, het invoeren van het Code Napoleon en van eene vrijzinnige regering. De President verklaart verder, dat de Fransche Republiek geen leger naar Rome heeft gezonden, om de vrijheid te onderdrukken, maar om die te regelen en den Vorst te herstellen, die zich stoutmoedig aan het hoofd der beweging voor alle nuttige hervormingen had gesteld. Hij wil niet dat de driekleurige vlag verbanning en dwingelandij dulde.

— Overigens verneemt men, dat de commissie van drie kardinalen te Rome al meer en meer aldaar gehaat wordt, en zeer weinig sijmpathie bij de Fransche bezetting schijnt te vinden; men spreekt zelf van hare aftreding. — Generaal *Oudinot* is te Marseille aangekomen.

Correspondentie.

IIe. stuk van B. uit S. over de aardappelziekte in een volgend nummer.

De jonge handwerkslieden te Assen, tusschen de 14 en 20 jaren oud, welke verlangen gedurende den aanstaanden winter-cursus, beginnende 1 October, op de Industrie-school van het Dep. Assen der Ned. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, onderwijs te ontvangen in de teeken- en meetkunst, kunnen zich daartoe, voor den 20 dezer maand, aanmelden bij den Heer *C. Meijboom* te Assen. De vereischten naar het Reglement bezittende zullen zij worden toegelaten, zooveel de ruimte toelaat en na vooraf, volgens het Reglement, te hebben betaald *f* 1.50; wordende overigens dit onderwijs geheel *gratis* gegeven. Het Bestuur van gemeld Dep. vleit zich, dat van deze gunstige gelegenheid, om bekwaamheden op te doen en kundige handwerkslieden te worden, met belangstelling en vlijt, gebruik zal worden gemaakt.

Assen, *Namens gemeld Bestuur*,
10 *Sept.* 1849. S. GRATAMA.

Assen, 6 *Sept.* 1849. Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene dochter *C. A. Viëtor*, geliefde echtgenoot van H. S. GRATAMA.

Assen, *den* 6 *September* 1849. Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne zeven kinderen, mijn waarde man *F. H. A. Greve*, Meester Schoen- en Laarzenmaker ter dezer Stede. Onze vrienden en begunstigers beveel ik mij aan, zullende de affaire met behulp van eenen goeden Meesterknecht worden voortgezet.

T. LOHMAN,
Wed. F. H. A. GREVE.

Op maandag den 17 September 1849 en volgende dagen, telkens voormiddags 10 ure te beginnen, zal ten sterfhuize van mevrouw de Douairière *Vegilin van Claerbergen* aan de Vaart te Assen, publieke verkooping gehouden worden van een zeer net geconserveerden INBOEDEL, bestaande in Mahonyhouten en andere meubelen als: **Kabinet, Secretaire, Commode, Tafels, Stoelen, Ledikanten,** uitmuntend **Beddegoed, Bed- en Tafel-Linnen,** onversneden **Linnen, Kagchels, Spiegels, Vloerkleeden,** fijn **Aarde- en Glaswerk, Kookkagchel** met toebehooren, allerlei **Koper, Tin, Blik** en **Aardewerk** en **Keukengereedschap**, alsmede eenige **Boekwerken.**

De goederen zullen op zaturdag den 15 September te voren kunnen worden bezien.

Assen, *den* 6 *Sept.* 1849 H. H. VAN LIER.

Op donderdag den 27 September 1849, zullen door Mr. *A. Homan*, Notaris te Vries, ten huize van den Logementhouder *A. Hofste* te Assen, des namiddags te vijf uur, publiek worden verkocht: Veertig perceelen **HEIDEVELD**, gelegen aan den weg naar Loon en bijlangs het Bosch van de Heeren *van der Feltz* en *H. Westra* c.s., ieder groot ruim $\frac{1}{2}$ en $\frac{3}{4}$ bunder in voegen zulks op het terrein door een kielspit is aangewezen, en waarvan een kaartje ter inzage ligt bij voornoemden Logementhouder.

OVERIJSSELSCHE ONDERLINGE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPIJ
VOOR
GEBOUWEN,
ONDER DIRECTIE VAN DEN HEER B. J. VAN SONSBEECK,
te Zwolle.

De ondergeteekende Agent van genoemde Maatschappij te Zwolle, brengt bij dezen ter kennis van de Deelgenooten, dat op den 27 Julij jl. door den Heer Directeur, ingevolge art. 41 des Reglements, rekening en verantwoording van deszelfs beheer over het met ultimo Junij jongstleden afgeloopen Maatschappelijk jaar is gedaan, welke rekening en verantwoording naar behooren door Heeren Commissarissen is opgenomen en goedgekeurd, en dat de bijdragen wegens geledene brandschade over het nu afgeloopen Maatschappelijk jaar bedragen voor de 1e Afdeeling $\frac{1}{40}$ percent, 2e Afdeeling $\frac{5}{16}$ percent, voor de 3e Afdeeling $\frac{7}{32}$ percent, voor de 4e Afdeeling $\frac{1}{16}$ percent.

Ten overvloede zij nogtans herinnerd, ten behoeve van de zoodanigen, die voor alle ongelukkige kansen verlangen verzekerd te zijn, dat de Directie bereid is, tegen eene vaste premie van de deelgenooten over te nemen derzelver aandeel in alle mogelijke brandschaden, en wel voor de eerste Afdeeling tegen 50 Ct., voor de tweede Afdeeling tegen *f* 1, voor de derde Afdeeling tegen *f* 2 en voor de vierde Afdeeling tegen *f* 3 van elke *f* 1000, namelijk voor de gewone klassen in elke Afdeeling, en voor de overige klassen met eene evenredige verhooging, waarmede alle gevaar voor soms minder gunstige uitkomsten, dan die der twee laatste jaren, vervalt.

Voorts wordt ter kennis van Deelhebberen gebragt dat *suppletie- en administratiekosten* te zamen, over 19 jaren, van af het nieuwe Reglement dato 1 Julij 1830, tot ultimo Junij 1849, van ieder *f* 1000 verwaarborging gemiddeld hebben bedragen: 1e Afdeeling 69$\frac{1}{2}$ cent, 2e Afdeeling 90$\frac{1}{2}$ cent, 3e Afdeeling *f* 1.36$\frac{1}{2}$ en 4e Afdeeling *f* 1.92$\frac{1}{2}$'s jaars.

Assen, *De Agent voornoemd*,
den 29 *Julij* 1849. Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA.

Bij den Boekverkooper *J. O. van Houten* te Assen kan men zich abonneren op de volgende Dag- en Weekbladen:

Arnhemsche Courant, per jaar	*f* 3.00
Groninger Courant	- 2.00
Haarlemsche Courant	- 2.20
Algemeen Handelsblad	- 4.70
Idem met de 2e Editie	- 5.10
Nieuwe Rotterdamsche Courant	- 4.70
Kamper Courant	- 1.70
Drentsche Courant	- 1.70
Zondagsblad	- 1.20

Voor den daar achter geplaatsten prijs ontvangt ieder geabonneerde elk nommer van het door hem verlangde dagblad, gedurende een geheel jaar, een uur ter lezing, terwijl hetzelve zal worden gebragt en afgehaald.

Mogt deze tijd voor sommigen te kort zijn zoo kan men dezelve ook twee achtereenvolgende uren behouden, met verhooging van de helft van den abonnements prijs.

NB. Men abonneert zich niet minder dan voor 3 maanden.

Burgerlijke Stand.

ASSEN. Aangifte van 1—7 Sept. geb. 4 V. g.; geh. 1 paar; overl. 4 M. en 1 V. g.

MEPPEL. Aangifte van 31 Aug.—7 Sept. geb. 1 M. en 1 V. g.; geh. geene; overl. 1 M. g. 2 doodgeboren kinderen aangegeven.

COEVORDEN. Aangifte van 1—8 Sept. geb. 1 M. en 2 V. g.; geh. geene; overl. 1 V. g.

HOOGEVEEN. Aangifte van 31 Aug.—6 Sept. geb. 4 M. en 1 V. g. geh. 1 paar; overl. 1 M. g.

SMILDE. Aangifte van 1—8 Sept. geb. 4 M. en 2 V. g; geh. geene; overl. 3 M. en 3 V. g.

Meppel, 6 *Sept.* Rogge *f* 3.50 a *f* 4.35. Boekweit *f* 3.80 a *f* 4.25. Boter 1$\frac{1}{2}$ ned. pond *f* 0.80 a *f* 1.00. Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 11.25 a *f* 12.00. Broodzetting: 6 ned. pond roggebrood *f* 0.37.

Groningen, 7 *Sept.* Tarwe jarige *f* 7.50, nieuwe *f* 6.75 a *f* 5.25. Rogge *f* 3.15 a *f* 3.75; nieuwe *f* 3.70. Boekweit zand *f* 3.75 a *f* 3.25, veen *f* „ . „ a *f* „ . „. Garst *f* 2.65 a *f* 3.20, knobbe *f* 3.15 a *f* 3.40. Dikke haver *f* 2.75 a *f* 3.15 Voer[illegible] *f* 2.05 a *f* 2.45. Paardeboonen *f* 4.50. Koolzaad *f* 10.[illegible] a *f* 11.15. Geel Mosterdzaad *f* 5.50 a *f* 8.00. Zom[illegible]d *f* 7.50 a *f* 9.50. Gort grove *f* 5.50 a *f* 5.75, pare[illegible] ned. pond *f* 8.25 a *f* 8.50. Raapolie per vat *f* „ . „. Boter $\frac{1}{4}$ vat *f* „ . „ a *f* „ . „.

Tarwe vindt weinig kooplust. Rogge en Boekweit tot vorige prijzen alleen bij kleinigheden nog moeijelijk te verkoopen. Winter- en zomergarst meest in een doen, knobbe dito 10 ct lager afgegeven. Dikke Haver prijshoudend, voersoorten lager verkocht. Boonen als voren. Koolzaad in een doen. De beste soorten Mosterdzaad wel te plaatsen. Gort stil.

Zwol, 7 *Sept.* Tarwe oude *f* 9.50 a *f* 9.00, nieuwe *f* 7.50 a *f* 6.75. Rogge nieuwe *f* 4.45 a *f* 4.00. Boekweit *f* 5.25 a *f* 4.00. Aardappelen *f* 1.30 a *f* 0.90. Boter ned. pond *f* 0.80 a *f* 0.60. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 12.75 a *f* 12.25.

Amsterdam, 8 *Sept.* Werk. Sch. 2$\frac{1}{2}$ pct 53$\frac{3}{16}$ a 54; dito 3 pct 63$\frac{9}{16}$ a $\frac{5}{8}$; dito op resc. 3 pct „ a „; Werk. Sch. 4 pct 84; O. I. leening 4 pct 83; Am. Synd. 3$\frac{1}{2}$ pct 84; Handelm. 4$\frac{1}{2}$ pct „ a ; Haarlemmerm. 5 pct „ a „; Aand. Rijnspoorw. 4$\frac{1}{2}$ pct „ a „; Aand. Holl.Spoorw. Maats. „ a „.

De markt in Holl. fondsen was heden iets flaauwer. In Integralen vertoonde de handel nog al eenige levendigheid.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.